

UWAGI AUTORA ZADANIA

1. Zdający winien sporządzić projekt umowy spółki cywilnej z prawidłowo określonymi elementami przedmiotowo istotnymi (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 26 września 2013 r., I ACa 373/13): „1. Do postanowień przedmiotowo istotnych umowy spółki (essentialia negotii) uregulowanej w art. 860 KC należy zaliczyć dwa postanowienia: zobowiązanie wspólników do osiągnięcia wspólnego celu gospodarczego oraz ich zobowiązanie do działania w sposób oznaczony dla jego osiągnięcia. Umowa spółki powinna więc precyzować wspólny cel gospodarczy, dla którego spółka zostaje zawarta, oraz zawierać określenie sposobu działania każdego ze wspólników dla osiągnięcia zamierzonego celu. W szczególności gdy wspólnik zobowiązuje się do wniesienia wkładu, w umowie należy wskazać jego przedmiot i wartość. Brak któregokolwiek z tych postanowień powoduje, że zawarta umowa nie jest umową spółki w rozumieniu art. 860 § 1 KC.”
2. Przedmiot działalności w ocenie autora zadania nie musi być w umowie opisany za pomocą klasyfikacji statystycznej (PKD).
3. W kwestii nazwy przedsiębiorstwa zob. orzeczenie SN z 11 marca 2003 r., V CKN 1872/00: „Wspólnicy spółki cywilnej mogą przybrać dowolną nazwę, która jest synonimem prowadzonego przez nich przedsiębiorstwa. Nie jest wyłączona możliwość posłużenia się przez nich nazwą fantazyjną. Nazwa taka podlega ochronie przewidzianej w art. 5 ustawy z dnia 16.4.1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. Nr 47, poz. 211 ze zm.).”
4. W kontekście wkładów istotne jest ich określenie w sposób, który umożliwi przeniesienie ich przedmiotów do majątku wspólnego. W zakresie wniesienia przedsiębiorstwa wystarczające jest odesłanie do załącznika, który ma opisywać (listować) składniki przedsiębiorstwa. Fakt takiego rodzaju wkładu pociąga za sobą wymóg określenia formy zawieranej umowy (przeniesienie przedsiębiorstwa) jako formy z podpisami notarialnie poświadczonymi. Zdający powinien też wskazać, w jakich terminach wkłady zostaną wniesione.
5. W ocenie autora zadania ograniczenie czasowe udziału w zysku jak również uzależnienie rozmiaru wypłacanego zysku od zgromadzenia w majątku wspólnym określonego funduszu jest dopuszczalne (zob. ogólnie stanowisko doktryny w tym przedmiocie w Kodeks Cywilny. Komentarz pod red. K. Osajdy, red. Tomu W. Borysiak, uwagi do art. 867). W odniesieniu do udziału w zyskach celowe wydaje się (biorąc pod uwagę interesy zleceniodawcy – Explore sp. z o.o.) uzależnienie udziału w zysku także od wniesienia niewadliwych wkładów.
6. Zdający może uregulować także kwestię momentu wypłaty zysku, jeśli uzna, że należy wyjść poza model kodeksowy.
7. Z uwagi na brzmienie art. 869 par. 1 k.c., który jest traktowany przez większość doktryny jako bezwzględnie obowiązujący ograniczenie wypowiedzenia może być dokonane jedynie przez wydłużenie terminów wypowiedzenia (zob. Kodeks cywilny. Komentarz pod red. E. Gniewska i P. Machnikowskiego, Warszawa 2025, teza 1 do art. 869). Nie może ono jednak prowadzić efektywnie do pozbawienia wspólnika prawa opuszczenia spółki. W ocenie

autora zadania termin ten nie powinien przekraczać dwóch, maksymalnie trzech lat a jego wyznacznikiem może być np. zamierzenie inwestycyjne spółki, którego realizacja wymaga określonego czasu.

8. W kwestii wstąpienia nowego wspólnika (w istocie przeniesienia ogółu praw i obowiązków wspólnika s.c zobacz uchwałę Sądu Najwyższego - Izba Cywilna SN z 21 listopada 1995 r., III CZP 160/95: „Dopuszczalne jest wstąpienie do spółki cywilnej nowego wspólnika i przejęcie przez niego dotychczasowych zobowiązań oraz uprawnień za zgodą pozostałych wspólników, w tym i jednocześnie ustępujących z tej spółki.”
9. Jest także dopuszczalne umowne uregulowanie w stosunku wewnętrznym, że wspólnik przystępujący nie będzie odpowiadał za zobowiązania powstałe przed jego przystąpieniem: (wyrok SN z 28 października 2003 r., I CK 201/02: „Pogląd, według którego odpowiedzialność wspólnika za zobowiązania spółki, nie rozciąga się na te zobowiązania, które powstały przed jego przystąpieniem do spółki, nie oznacza zwolnienia się takiego wspólnika wobec wierzyciela za zobowiązania, za które inny "wspólnik solidarny" niewątpliwie odpowiada (dług powstał w okresie jego udziału w spółce). Za zobowiązania powstałe w okresie przed przystąpieniem wspólnika do spółki wspólnik taki odpowiada na zewnątrz solidarnie z pozostałymi wspólnikami, bowiem ustawa nie różnicuje ich odpowiedzialności ze względu na chwilę powstania długu. Okoliczność, że wspólnik zaspokoił dług powstały w okresie, gdy nie był wspólnikiem spółki będzie miała znaczenie tylko przy rozliczeniach ze wspólnikami, którzy pozostawali w spółce w czasie powstania zobowiązania. W tym zatem tylko znaczeniu "odpowiedzialność nowego wspólnika nie rozciąga się na te zobowiązania, które powstały przed jego przystąpieniem do spółki"."
10. Mimo różnych wahań orzecznictwo dopuszcza zatrudnienie wspólnika spółki cywilnej na podstawie umowy o pracę (zob. z najnowszych – wyrok SN I USKP 75/25). Ze względu na możliwy konflikt interesów umowa spółki powinna przewidywać, że takie zatrudnienie jest możliwe tylko za zgodą wszystkich wspólników i za wynagrodzeniem określanym przez wspólników. Przedmiotem obowiązków pracowniczych nie może być prowadzenie spraw ani reprezentacja spółki. Umowę zawierają wszyscy pozostali wspólnicy działając za spółkę jako pracodawcę.
11. W umowie powinny znaleźć się także typowe postanowienia regulujące np. przesłanki rozwiązania spółki, ale ich brak nie stanowi błędu, gdyż to reguluje KC
12. Umowa winna regulować kwestie standardowo regulowane w obrocie np. sposób reprezentacji.
13. Zgodnie z poleceniem, oprócz umowy zdający powinien przygotować projekt uchwały wspólników Explore sp. z o.o. o wyrażeniu zgody na przystąpienie tej spółki do spółki cywilnej. W odniesieniu do Artura Trawkowskiego, zgodnie z art. 37 par. 1 pkt 3 k.r.o. zdający powinien zaznaczyć, że uzyskana została zgoda małżonki.
14. Ocena pracy zdaniem autora zadania winna wyglądać następująco:
 - a) w przypadku wadliwego określenia elementów przedmiotowo istotnych umowy – ocena niedostateczna
 - b) niewykonanie poleceń zadania w zakresie wkładów (w znaczeniu nieokreślenie ich przedmiotu) – ocena niedostateczna

- c) niewykonanie innych poleceń – obniżenie oceny od „połówki” do całej oceny za każdy przypadek niewykonania polecenia albo jego wadliwego wykonania.
- d) wprowadzenie do umowy postanowień ewidentnie sprzecznych z ustawą np. próby „wyłączenia” solidarnej odpowiedzialności wobec osób trzecich – ocena niedostateczna;
- e) brak typowych postanowień np. o reprezentacji co najmniej pół oceny w dół.